

Vorbereiden

Best Friends Forever

Deuteronomium 4:32-40

2 mei 2021

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Mozes vertelt aan zijn volk dat ze zich altijd aan Gods geboden moeten houden. Daarbij doet hij een beroep op de geschiedenis die God en zijn volk samen hebben; wat zij samen meegemaakt hebben, is nog nooit ergens anders gebeurd. Daarom horen God en zijn volk voor altijd bij elkaar.

Tekstkeuze

Het oecumenisch leesrooster biedt voor elke zondag meerdere lezingen aan: een lezing uit het Oude Testament, een antwoordpsalm, een brieflezing en een evangelielezing. Meestal vindt u in *Kind op Zondag* een uitwerking van de evangelielezing, maar vandaag kiezen we voor de oudtestamentische lezing van deze zondag. Daarin vertelt Mozes over de unieke band tussen God en zijn volk. (In kindertaal: God en zijn volk zijn 'best friends forever'.)

Wijnstok

De lezing uit het Evangelie voor deze zondag is de tekst uit Johannes 15 waarin Jezus zegt: 'Ik ben de ware wijnstok en mijn Vader is de wijnbouwer.' Dat beeld is ook mooi om met kinderen uit te werken, maar in dit geval kiezen we zoals gezegd voor de eerste lezing. Thematisch passen de twee lezingen overigens heel goed bij elkaar; dat is ook de reden dat ze in het leesrooster bij elkaar staan.

Setting

Het boek Deuteronomium speelt zich af op een overgangsmoment in de geschiedenis van Israël. Het volk Israël is bevrijd uit Egypte. Ze zijn door de woestijn op weg gegaan naar het beloofde land. Daar, zo'n beetje op de grens van het beloofde land, spreekt Mozes het volk nog een keer toe. Hij zal zelf de

intocht in het land niet meer meemaken. Deuteronomium bevat dus echt de laatste woorden van Mozes: nog een keer zegt hij alles wat hij zijn volk te zeggen heeft.

Uniek

De tekst die we lezen, begint met een uitdaging: 'Ga de hele geschiedenis maar eens na, vanaf de dag dat God de mens op aarde schiep en doorkruis de hele wereld van het uiterste oosten tot het uiterste westen...' Waar je ook komt, zo gaat de verteller verder, je zult nergens een geschiedenis aantreffen die vergelijkbaar is met die van Israël en zijn God. Wat zij met hem meegemaakt hebben, is volstrekt uniek in de geschiedenis.

Wat is er gebeurd?

Tussen Israël en de Eeuwige zijn onvergetelijke dingen gebeurd, zo vertelt Mozes. Als hij daarover vertelt, noemt hij in de eerste plaats dat Israël letterlijk en figuurlijk heel dicht bij het vuur zit: Ze hebben God ontmoet in een vuur, ze hebben zijn stem gehoord; en toch leven ze nog. Volgens veel oude teksten overleeft een mens het niet als hij zo dichtbij God komt. Maar met dit volk is dat wel gebeurd.

Een tweede punt dat Mozes noemt, is dat de Heer zich dit volk heeft toegeëigend terwijl het eigenlijk in de macht was van een ander volk (namelijk de Egyptenaren). God koos een volk dat al van iemand was: Ze waren van de farao. Maar dat weerhield de Eeuwige er niet van om dit volk tot het zijne te kiezen. Hij heeft er zijn best voor moeten doen, hij heeft hen bevrijd voor een nieuwe toekomst.

Je geschiedenis is je toekomst

De relatie met God heeft zo'n betekenisvol verleden, dat Israël daar ook in de toekomst niet omheen kan. Daarom moeten ze zich

aan de geboden houden – dan zullen ze lang leven in het land dat de Heer hen geven zal. Ze blijven met de Heer verbonden – zoals een wijnrank verbonden moet blijven met de wijnstok, specificeert Jezus in de lezing uit het Nieuwe Testament.

Kinderverhalen

In de kinderverhalen voor deze zondag zit er verschil tussen de versie voor de jonge en voor de oudere kinderen. Het verhaal voor de jongste kinderen benadert de bijzondere band tussen God en zijn volk puur positief: de mensen vragen aan Mozes om nog eens te vertellen over deze God. In de uitwerking voor de oudere kinderen komt daar een element bij: het volk is geneigd om andere goden te gaan dienen. Beide uitwerkingen passen exegetisch goed bij Deuteronomium 4. Dat het volk geneigd was om andere goden te dienen, speelt een duidelijke rol in dit boek: lees er bijvoorbeeld Deut. 4:21-31 maar op na. Dat het volk geneigd was om God te dienen en Mozes te laten vertellen, klopt ook - anders hadden wij het boek Deuteronomium nooit gehad.

BFF

De uitdrukking *best friends forever* (BFF) wordt door kinderen veel gebruikt als aanduiding van goede vrienden. Er zijn kettinkjes en armbandjes met de letters BFF te koop en er zijn heel wat whatsappgroepen die zo heten. De vraag is wel, hoe letterlijk dat 'forever' wordt opgevat; BFF's kunnen soms per dag wisselen. Dat is ook niet erg, het past ook een beetje bij de levensfase van jonge kinderen dat vriendschappen snel kunnen ontstaan en snel weer verdwijnen. Maar misschien is het wel interessant om eens met ze na te denken over de vraag wat echte vriendschap is. En of wat je samen hebt meegemaakt ook iets betekent voor de toekomst.

Vieren

Best Friends Forever

Deuteronomium 4:32-40

2 mei 2021

2 mei 2021

Kindermoment in de dienst

Vertel, voordat de kinderen naar hun eigen ruimte gaan, het volgende verhaaltje:

Meneer Hogepoot en mevrouw Langeteen zijn burens.

Beste burens kun je wel zeggen, want ze vinden elkaar meestal erg aardig.

Meneer Hogepoot heeft zelfs een speciaal kettinkje gekocht. Dat bestaat uit twee halve hartjes met de letters BFF: Best Friends Forever (beste vrienden voor altijd, betekent dat). De ene helft heeft meneer Hogepoot zelf gehouden, de andere helft heeft hij aan mevrouw Langeteen gegeven. Aardig, toch? Maar de laatste tijd gaat het toch niet helemaal goed. Vorige week had Hogepoot een uitvoering met zijn trompetvereniging. Hij moest zo veel oefenen dat mevrouw Langeteen er zat van werd. Voor straf kwam ze niet naar de uitvoering en daar is Hogepoot nu weer boos over.

Aan zijn keukentafel schrijft hij een brief op hoge poten. Hij schrijft hoe jammer hij het vond dat Langeteen niet naar de uitvoering kwam. Hij schrijft dat Langeteen geen verstand van mooie muziek heeft. En dat hij volgende week ook mooi niet naar haar volksdansvoorstelling komt, als ze dat maar weet! En die ketting? Die moet ze maar weer inleveren, vindt hij. Want Best Friends Forever horen geen ruzie te hebben. Als de brief klaar is, leest Hogepoot hem nog een keer door. Daarna pakt hij langzaam een envelop. Nog langzamer doet hij de brief erin en nóg langzamer plakt hij hem dicht. Dan gaat hij weer zitten. Zal hij de brief echt door de brievenbus gooien? Of kan hij hem beter in de prullenbak gooien? Wat vind jij?

Gebed

God,
Wij bidden U dat ruzie mensen niet uit elkaar drijft.

Dat haat en verdriet niet sterker zijn dan liefde en verbondenheid.

Wij bidden U dat ruzies worden bijgelegd, dat mensen elkaar vasthouden zoals U ons vasthoudt in de naam van Jezus, Uw Zoon.
Amen

Lied: God gaat met je mee

God gaat met je mee!
Steeds opnieuw wijst Hij de weg.
Daarom ben je nooit alleen,
kom je altijd goed terecht.

Want zijn volk was ver van huis toen Hij zei: 'Ik pak je hand en ik breng je veilig thuis in een veelbelovend land.'

En bij angsten en gevaar, steeds wanneer het moeilijk werd, maakte God zijn woorden waar en heeft Hij zijn volk gered.

God gaat met je mee!
Steeds opnieuw wijst Hij de weg.
Daarom ben je nooit alleen,
kom je altijd goed terecht.

Lezen en Zingen

Vijfde zondag van Pasen Jaar A	
Lezing uit het Oude Testament	Deuteronomium 4:32-40
Antwoordpsalm	119:17-24
Epistellezing	1 Johannes 3:18-24
Lezing uit het Evangelie	Johannes 15:1-8

Wat God vroeger heeft gedaan doet Hij ook vandaag voor jou. Hij zal gaan waar jij moet gaan want Hij blijft je eeuwig trouw.

God gaat met je mee!
Steeds opnieuw wijst Hij de weg.
Daarom ben je nooit alleen,
kom je altijd goed terecht.

Tekst: Erik Idema
Muziek: Gerard van Amstel

Beluister dit lied op www.kindopzondag.nl.

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. God en zijn volk horen voor altijd bij elkaar. Hij en zij zijn als beste vrienden. De jonge kinderen kleuren een plaat van beste vrienden. Wie is hun beste vriend? God wijst zijn volk de beste weg om te gaan. Op het werkblad voor oudere kinderen staat een puzzel die ruimtelijk inzicht vraagt: ze plaatsen richtingaanwijzers op de goede plaats en lezen daarna: Dit is de weg; hier links, daar rechts. Voorbij angst en verdriet.

Vertellen

Best Friends Forever

Deuteronomium 4:32-40

2 mei 2021

Vertelling 4-7 jaar

Beste vrienden van God

Een hele grote groep mensen is op reis.

Ze gaan van Egypte helemaal naar... ja, waar naartoe eigenlijk?

Dat weten ze zelf ook niet goed.

Ze weten wel dat ze door de woestijn moeten. Dat heeft hun leider Mozes gezegd.

En ze weten ook dat ze nooit meer terug willen naar Egypte. Daar woont een nare koning die hen hard liet werken. Ze denken maar niet te veel meer aan die koning. Ze denken liever aan God. Want God heeft hen bevrijd. 'Zeg Mozes', vragen de mensen.

'Vertel ons nog eens over God?'

En Mozes vertelt:

'Onze God is heel bijzonder.

In alle tijden, al sinds het begin van de wereld en op de hele aarde, van de ene naar de andere kant, hebben mensen nog nooit zoiets meegemaakt als wij.

Want wij hebben niet alleen over God gehóórd; we hebben zelfs gezien dat hij er was.

Weten jullie nog hoe we dat gezien hebben?

We zagen een vuur en we hoorden een stem.

God gaf ons tien regels waar we ons aan moesten houden.

Wat was dat bijzonder!

En weten jullie ook nog hoe God ons bevrijdde uit Egypte?

Hij zei tegen die nare koning: "Dat volk is niet van jou, het is van mij!"

En daar gingen we. Op weg naar een fijn land - samen met God.'

De mensen knikken. Ze weten het nog precies: zo is het gegaan, precies zoals Mozes zegt. En dan gaat Mozes verder:

'God is heel bijzonder.

En wij hebben met hem bijzondere dingen meegemaakt.

Daarom zijn wij ook een beetje bijzonder.

Wij hebben God als onze beste vriend.

Dat mogen we nooit vergeten!

Want als wij God niet vergeten, dan vergeet hij ons niet.

Dan zijn God en wij voor altijd beste vrienden.

Onthoud dat, altijd als je onderweg bent en ook als je niet meer onderweg bent.'

Dat proberen de mensen.

Ze onthouden het in de woestijn.

Ze onthouden het ook een tijdje later, als Mozes zo oud geworden is dat hij sterft.

De mensen onthouden het en vertellen het door aan hun kinderen. En die vertellen het weer aan hun kinderen, zodat het nooit vergeten wordt.

En wij? Wij mogen ook onthouden hoe bijzonder God is.

Want dan zijn wij ook voor altijd beste vrienden van God.

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: Wie zijn jouw beste vrienden? Hoe komt het dat iemand je beste vriend(-in) is? Kun je met een vriend(-in) ook weleens ruzie hebben? Hoe komt het dan weer goed?

In het Bijbelverhaal zegt Mozes tegen mensen dat God hun beste vriend is. Hoe komt dat?

Wat zouden de mensen daarvan vinden denk je?

Spel: Ga in de kring zitten en laat alle kinderen een naam bedenken van een vriend of vriendin. Om de beurt noemen ze die naam. Vraag de kinderen om goed naar elkaar te luisteren. Heeft iedereen een naam gezegd, dan wordt het rondje herhaald met dezelfde namen. Vraag de kinderen om nog beter te luisteren en te proberen een paar namen te onthouden.

Vraag daarna: Wie kan van twee andere kinderen in de kring zeggen hoe hun vriend of vriendin heet? Laat een paar kinderen dit proberen. Gaat het goed, dan kunt u het moeilijker maken door drie, vier of zelfs vijf namen te laten noemen.

Creatief: De kinderen maken twee armbandjes met de letters BFF: een voor henzelf, de ander voor een vriend of vriendin.

8-10 jaar

Gesprek: Kun je zeker weten of iemand altijd je vriend blijft? Waarom wel of niet?

Wat zei Mozes over de relatie tussen God en zijn volk? Waarom was het nodig dat hij dat zei?

Spel: BFF-quiz. Wat vind jij belangrijk aan vriendschap? Praat er samen over aan de hand van de vragen uit de quiz op

www.kindopzondag.nl

Creatief: BFF's kunnen een ketting of armband dragen waarop de vriendschap te zien is. Als God jouw

vriend is, wat voor ketting zou daar dan bij passen? Staat er bijvoorbeeld een kruis op? Of een hart, een duif of een kerk? Of nog iets anders? Laat het zien met een zelf ontworpen BFF-ketting.

11-12 jaar

Gesprek: Met wie heb jij veel meegemaakt? Wat betekent dat voor jullie?

Bijbelstudie: Lees samen Psalm

139 vers 1 tot 6 en vers 13 tot 16.

Wat wordt hier gezegd over God? Vind je dat passen bij het thema Best Friends Forever? Waarom wel of niet?

Vertelling 8–12 jaar

Dit is nog nooit gebeurd!

Al bijna veertig lange jarenlang is het volk Israël onderweg. Vroeger waren ze slaven in Egypte. Ze moesten hard werken voor de farao, de koning van Egypte. Maar dat veranderde toen Mozes naar de farao ging. Hij zei: 'Dit zegt de Heer, de God van Israël: "Laat mijn volk gaan!"' Tien plagen en een hoop verdriet later gingen ze op weg: dwars door de woestijn, op weg naar het beloofde land.

Maar daar zijn ze nu dus al veertig jaar. De mensen zijn moe en teleurgesteld. Ze vragen zich af hoe ver het nog is. Soms lijkt het wel alsof ze opnieuw slaaf geworden zijn: slaven van de woestijn, alsmaar ploegend door het zand. Ze mopperen op Mozes, ze zuchten en ze kreunen. En 's avonds, als ze denken dat Mozes het niet hoort, zeggen ze tegen elkaar: 'Die God van Mozes... wat is dat eigenlijk voor god? Laat hij ons aan ons lot over, hier in de woestijn?' Er zijn zelfs mensen die zeggen: 'Zou er geen andere god zijn waar we in kunnen geloven? Een god die ons niet veertig jaar door de woestijn laat ploeteren?'

Ze denken dat Mozes het niet hoort, maar Mozes heeft heel goed door waar de mensen het over hebben. En daarom houdt hij op een dag een toespraak. Hij zegt:

'Luister, volk-van-de-Eeuwige! Het duurt niet lang meer, dan bereiken jullie het beloofde land. Maar voordat je dat land in kunt gaan, heb ik een vraag.

Denk je dat er ooit in de hele geschiedenis, ik bedoel echt van het jaar nul tot nu, ik bedoel vanaf de dag dat God de mensen op aarde gemaakt heeft, echt vanaf het allereerste begin... denk je dat er ooit een groep mensen is geweest die heeft meegemaakt wat jullie hebben meegemaakt?

Denk je dat er op de hele aarde, van het oosten tot het westen, van hier tot aan Verwegistan, ook maar ooit een volk is geweest dat God heeft leren kennen zoals jullie?

Nee dus!

En denk je dat er een god geweest is, die naar de farao of een andere machthebber ging en zei: "Dat volk is van mij?" Denk je dat er ooit een god is geweest die tien plagen over Egypte liet komen? Een god die zijn volk met sterke arm bevrijdde uit de macht van de vijand?

Natuurlijk niet! Dat was allemaal nog nooit gebeurd, maar jullie hebben het meegemaakt. Jullie hebben Gods stem zelf gehoord. Je hebt gezien hoe hij aanwezig was in het vuur op de berg Horeb. Je hebt tien geboden van hem gekregen, je hebt meegemaakt hoe zelfs de farao bang voor hem werd. En dan wil je nu in een andere god gaan geloven? Dat kán gewoon niet. Hij is je enige God, op de hele aarde en in de onvoorstelbare hemelen is er niemand zoals hij. Blijf daarom met hem verbonden - hier in de woestijn, straks in het beloofde land en waar je later ook maar komt. Want hij is je eeuwige God!

De volgende dag trekt het volk verder naar het beloofde land. En God gaat met hen mee; hij gaat altijd met hen mee.

Werkblad 2 mei 2021

Best Friends Forever

